رویداد

عرضه اولیه ۴۲ شرکت در دستور کار فرابورس

سیدمهدی علم‌الهدی، معاون توسعه بازار فرابورس ایران به تشریح جزییات عرضه‌های اولیه فرابورس از ابتدای امسال پرداخت و گفت: از ابتدای سال ۱۴۰۵ تاکنون ۸ شرکت با نمادهای شیفته، کولان، رهیاب، پاریز، زهلال، ذرت، رانیز و احیا در فرابورس عرضه اولیه شده‌اند و برنامه عرضه شرکت‌های جدید نیز در بازارهای مختلف در حال پیگیری است. معاون توسعه بازار فرابورس ایران با اشاره به شرکت‌های حاضر در صف عرضه اولیه توضیح داد: در بازار نوآفرین مجموعه‌هایی از حوزه اقتصاد دیجیتال، فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان در حال طی مراحل ورود به بازار سرمایه هستند. شرکت‌های یکتانت، زعفران سحرخیز و مایکت از جمله شرکت‌های در صف عرضه در این بازار هستند. او با بیان اینکه همچنین در بازارهای اول و دوم فرابورس شرکت‌های کرمان موتور، تولید برق پرند مپنا، دارویی اکسیر، شهر فرش ایرانیان، تولیدی نیلپر و... در صف عرضه اولیه قرار دارند، افزود: این شرکت‌ها طیف متنوعی از صنایع را شامل شده و در کنار شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری محور، مجموعه‌هایی از صنایع فولادی و معدنی، خودروسازی و قطعه‌سازی، سیمان، پتروشیمی، انرژی و صنایع تولیدی و خدماتی نیز حضور دارند. معاون توسعه بازار فرابورس با بیان اینکه شرکت‌ها در مراحل مختلف آماده‌سازی قرار دارند، گفت: برخی در مرحله ارزش‌گذاری، برخی در حال تکمیل اطلاعات و مدارک و چند شرکت نیز مراحل پذیرش خود را طی کرده و به عرضه اولیه نزدیک‌تر شده‌اند. علم‌الهدی با تاکید بر اینکه رویکرد فرابورس صرفا افزایش تعداد عرضه‌های اولیه نیست، بلکه تلاش می‌شود شرکت‌های باکیفیت و دارای ظرفیت مناسب وارد بازار سرمایه شوند، گفت: ورود شرکت‌های جدید می‌تواند به افزایش عمق بازار، تنوع فرصت‌های سرمایه‌گذاری، ارتقای شفافیت بنگاه‌ها و ایجاد مسیرهای جدید تأمین مالی کمک کند.

۱۰ صنعت بزرگ بازار سهام ایران در آغاز تابستان

گزارش آماری اداره تحلیل‌های اقتصادی و ریسک سازمان بورس نشان می‌دهد در تیر امسال صنعت فلزات اساسی، به‌لحاظ ارزش بازار، به بزرگ‌ترین صنعت بازار سهام ایران تبدیل شد و جای صنعت محصولات شیمیایی را گرفت. در خرداد امسال و همین‌طور در پایان اسفند سال ۱۴۰۴ جایگاه نخست در جدول صنایع بزرگ بورس متعلق به صنعت محصولات شیمیایی و جایگاه دوم و سوم به‌ترتیب به فلزات اساسی و فرآورده‌های نفتی تعلق داشت. داده‌های آماری نشان می‌دهد در پایان تیر ۱۴۰۵ از میان ۴۸ صنعت فعال در بازار سهام، به ترتیب صنعت فلزات اساسی با ۳،۴۲۶، محصولات شیمیایی با ۳،۴۰۲ و فرآورده‌های نفتی با ۱،۷۸۴ همت ۳ صنعت بزرگ بازار سهام ایران محسوب می‌شوند. شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس و فرابورس در ۴۸ صنعت فعالند که در پایان تیر ۱۴۰۵ ارزش بازار ۱۰ صنعت بزرگ بیش از ۱۴،۲۵۷ همت بوده است. ۱۰ صنعت بزرگ بورس و فرابورس ۸۴.۵ درصد از ارزش بازار سهام ایران را تشکیل می‌دهند. این کمیت در پایان تیر نسبت به پایان خرداد ۰.۸ واحد درصد کاهش یافته است. ۱۰ صنعت بزرگ در پایان خرداد امسال ۸۵.۳ درصد و در پایان اسفند پارسال ۸۴.۹ درصد از کل ارزش بازار سهام ایران را به خود اختصاص داده بودند.

گزارش مجامع بورس در روزهای اخیر

نبض بورس | در روزهای ۲۶ و ۲۷ مردادماه ۱۴۰۵، چندین مجمع عمومی عادی سالانه و فوق‌العاده شرکت‌های بورسی و فرابورسی برگزار شد یا در برخی موارد به دلیل لغو یا نرسیدن به حدنصاب قانونی، تشکیل نشد. در این مجامع موضوعاتی از جمله عملکرد مالی شرکت‌ها، تقسیم سود، انتخاب اعضای هیات‌مدیره، افزایش سرمایه و برنامه‌های توسعه‌ای مورد بررسی قرار گرفت. یکی از اتفاقات قابل توجه در روز ۲۷ مرداد، لغو مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده و ملل بود. این اطلاعیه تنها ۵ ساعت مانده به زمان برگزاری مجمع روی سامانه کدال منتشر شد. بر اساس اطلاعیه شرکت، مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده که قرار بود رأس ساعت ۱۶ روز سه‌شنبه ۲۷ مرداد ۱۴۰۵ برگزار شود، تشکیل نخواهد شد و تصمیم‌گیری درباره دستور جلسات به مجامع بعدی موکول شده است. زمان برگزاری مجمع جدید متعاقباً اعلام خواهد شد. همچنین اطلاعیه دیگری درباره جلسه‌ای که قرار بود ساعت ۱۷ همان روز برگزار شود منتشر شد و این مجمع نیز لغو و تصمیم‌گیری درباره دستور جلسات آن به زمان دیگری موکول شد. مجمع عمومی عادی سالانه شرکت معدن کاران نسوز با نماد کانسار برگزار شد و سهامداران در این جلسه عملکرد مالی، برنامه‌های توسعه‌ای، افزایش سرمایه، احداث نیروگاه خورشیدی و میزان سود تقسیمی را بررسی کردند. بر اساس گزارش ارایه‌شده در مجمع، درآمد عملیاتی شرکت در سال ۱۴۰۴ با رشد ۳۷ درصدی به حدود ۱۲ هزار و ۶۵۹ میلیارد ریال رسید. سود عملیاتی نیز ۳۵ درصد افزایش یافت و سود خالص شرکت با رشد ۳۹ درصدی به حدود ۸ هزار و ۳۴۲ میلیارد ریال رسید. یکی از نکات مهم مجمع، افزایش سرمایه قابل توجه شرکت بود. سرمایه کانسار از ۱.۴ هزار میلیارد ریال به ۵.۶ هزار میلیارد ریال افزایش یافته که معادل ۳۰۰ درصد افزایش سرمایه است. گروه معدن کاران نسوز همچنین بیش از ۴۰ میلیون تن ذخیره معدنی در اختیار دارد و در حال حاضر حدود ۴۳۰ هزار تن ماسه ریخته‌گری و ۲۷۰ هزار تن ماسه مورد استفاده صنایع شیشه تولید می‌کند. پروژه کارخانه شماره ۲ با ظرفیت تولید سالانه ۳۰۰ هزار تن در مرحله نصب و تست تجهیزات قرار دارد. مدیریت شرکت اعلام کرد برای محصولات این کارخانه مشتری وجود دارد و راه‌اندازی پروژه می‌تواند ظرفیت تولید و فروش شرکت را افزایش دهد. از دیگر برنامه‌های مهم شرکت، احداث نیروگاه خورشیدی است. مدیریت هدف اصلی این پروژه را کاهش ریسک قطعی برق و جلوگیری از توقف خطوط تولید اعلام کرد. مجوزهای لازم دریافت شده و فرآیند اتصال نیروگاه به شبکه در حال پیگیری است. در جریان مجمع، سهامداران درباره موضوعاتی همچون قیمت محصولات، زمان بهره‌برداری کارخانه شماره ۲، معافیت مالیاتی، توجیه اقتصادی نیروگاه خورشیدی، قطعی برق، میزان سود تقسیمی و تأمین سوخت ماشین‌آلات پرسش‌هایی مطرح کردند.

«تعادل» روند معاملات بازار سهام را بررسی می‌کند

بازی رفت و برگشت شاخص‌های بورس

شاخص کل بورس تهران در هفته پایانی مردادماه، در حالی به محدوده ۶ میلیون واحدی نزدیک شد که نتوانست این مرز مهم را پشت سر بگذارد. نماگر اصلی بازار طی دو روز اخیر بارها در آستانه ورود به این کانال قرار گرفت، اما هر بار با افزایش عرضه و مقاومت معامله‌گران مواجه شد و پس از مدت کوتاهی به محدوده قبلی بازگشت. این رفتار نشان می‌دهد سطح ۶ میلیون واحدی، علاوه بر اهمیت روانی، از منظر تکنیکال نیز به عنوان یک مقاومت جدی در برابر ادامه روند صعودی بازار عمل می‌کند.

در آخرین روز معاملاتی هفته نیز شاخص کل بورس موفق نشد قله جدیدی را فتح کند و در کانال ۵.۹ میلیون واحدی به کار خود پایان داد. این اتفاق در شرایطی رخ داد که بازارهای موازی همچنان روندی صعودی را دنبال می‌کنند و بخشی از سرمایه‌گذاران، برای حفظ ارزش دارایی‌های خود، به دنبال گزینه‌های مناسب سرمایه‌گذاری هستند. در چنین فضایی، بورس همچنان تلاش می‌کند جایگاه خود را در میان بازارهای رقیب تقویت کند.

بررسی روند معاملات نشان می‌دهد ورود نقدینگی به بازار سهام ادامه دارد. یکی از مهم‌ترین دلایل این روند را می‌توان ارزندگی نسبی بازار دانست. باوجود رشد اخیر قیمت‌ها، همچنان برخی سهام در سطوحی معامله می‌شوند که باتوجه‌به ظرفیت سودآوری شرکت‌ها، ارزش دارایی‌ها و چشم‌انداز درآمدی آنها، برای سرمایه‌گذاران جذاب هستند. البته این موضوع به معنی نیست که همه سهام جذاب هستند؛ بلکه باید در انتخاب سهام دقت کرد. صورت‌های مالی شرکت‌ها نیز نشان می‌دهد که بازار سرمایه همچنان از ظرفیت سودسازی برخوردار است. رشد درآمد فروش، افزایش ارزش دارایی‌ها و بهبود برخی متغیرهای عملیاتی می‌تواند زمینه‌ساز تداوم توجه سرمایه‌گذاران به بورس باشد. بااین‌حال، عواملی مانند نرخ بهره، سیاست‌های اقتصادی، قیمت‌گذاری دستوری، نوسانات نرخ ارز و تصمیمات ناگهانی سیاست‌گذار همچنان می‌توانند بر رفتار معامله‌گران اثر بگذارند.

بسیاری از کارشناسان عقیده دارند اگر شاخص بتواند در روزهای آینده این سطح را باقدرت پشت سر بگذارد و بالای آن تثبیت شود، احتمال ورود موج تازه‌ای از خریداران افزایش خواهد یافت. در این صورت، مسیر حرکت بازار به سمت کانال‌های بالاتر هموارتر می‌شود و اعتماد سرمایه‌گذاران نیز تقویت خواهد شد، اما در مقابل چنانچه فشار فروش بر تقاضا غلبه کند و شاخص موفق به عبور پایدار از این مقاومت نشود، بازار ممکن است برای مدتی وارد مرحله نوسان و اصلاح قیمتی شود. چنین اصلاحی لزوماً به معنای پایان روند صعودی نیست، بلکه می‌تواند فرصتی برای استراحت بازار، شناسایی سود و ارزیابی دوباره وضعیت شرکت‌ها باشد.

البته باید این موضوع توجه داشت که این شرایط در حالی است که اخبار سیاسی حال حاضر تغییر نکند و تنش‌های ژئوپلیتیک افزایش پیدا نکند، آن زمان می‌توان انتظار داشت که بازار به مسیر صعودی خود ادامه داد.

بازار از نگاه معاملات

معاملات بورس تهران در آخرین روز کاری هفته یعنی چهارشنبه، در حالی با فشار فروش و افت محسوس شاخص‌ها آغاز شد که در ادامه، افزایش تقاضا و بهبود سمت خرید توانست ورق بازار را برگرداند. شاخص کل که در ساعات ابتدایی معاملات تا محدوده ۵ میلیون و ۸۶۲ هزار واحد افت کرده بود، با جبران بخش عمده افت اولیه در نهایت به محدوده مثبت بازگشت.

بازار سهام در شروع معاملات روز اخیر تحت‌تأثیر افزایش عرضه در بسیاری از نمادها قرار گرفت. فشار فروش باعث شد شاخص کل در دقایق ابتدایی با افت قابل توجهی مواجه شود و فاصله محسوسی از سطح پایانی روز گذشته بگیرد. این روند در نگاه نخست می‌توانست نشانه‌ای از تداوم احتیاط معامله‌گران و کاهش قدرت تقاضا باشد، اما با گذشت زمان، شدت عرضه کاهش یافت و خریداران به‌تدریج حضور پررنگ‌تری در جریان معاملات پیدا کردند.

تقویت تقاضا در بخش قابل توجهی از نمادها، مسیر حرکت شاخص‌ها را تغییر داد. به‌این‌ترتیب، شاخص کل توانست بخش زیادی از افت ابتدای روز را جبران کند و در پایان معاملات با رشد ۴ هزار و ۹۳۰ واحدی، معادل ۰.۰۸ درصد، در ارتفاع ۵ میلیون و ۹۵۲ هزار و ۴۸۸ واحد قرار گیرد.

بااین‌حال، رشد شاخص کل در مقایسه با نوسان‌های روزانه آن، چندان پرشتاب نبود. عقب‌نشینی اولیه شاخص و بازگشت آن به محدوده مثبت، بیش از آنکه از یک روند صعودی قدرتمند حکایت داشته باشد، بیانگر تغییر موقت توازن میان عرضه و تقاضا در جریان معاملات بود. برخی از کارشناسان عقیده دارند که روند رفت‌وآمد شاخص کل بورس نشانگر مقاومت شاخص در ورود به محدوده ۶ میلیونی است و برخی دیگر این عقیده را درست نمی‌دانند.

عملکرد بهتر نمادهای کوچک و متوسط

شاخص هم‌وزن امروز تصویری متفاوت داشت و این شاخص با افزایش ۱۳ هزار و ۱۳۰ واحدی، معادل ۰.۷۸ درصد، به رقم یک میلیون و ۶۸۶ هزار و ۸۴۳ واحد رسید. رشد بیش از ۰.۷ درصدی شاخص هم‌وزن در شرایطی که شاخص کل تنها ۰.۰۸ درصد افزایش یافت، نشان می‌دهد نمادهای کوچک و متوسط بازار در مقایسه با بسیاری از نمادهای بزرگ و شاخص‌سازی، تقاضای بیشتری را تجربه کردند.

این اختلاف عملکرد می‌تواند نشانه‌ای از چرخش بخشی از نقدینگی به سمت سهام کوچک‌تر باشد؛ نمادهایی که در بسیاری از مواقع، در دوره‌های افزایش احتیاط نسبت به سهم‌های بزرگ، مورد توجه معامله‌گران کوتاه‌مدت قرار می‌گیرند. البته برای ارزیابی دقیق‌تر این روند، باید در روزهای آینده نیز عملکرد شاخص هم‌وزن و میزان پایداری تقاضا در نمادهای کوچک و متوسط مورد توجه قرار گیرد.

برتری نمادهای مثبت در پایان معاملات

تابلوی معاملات در پایان روز، نمایشی متعادل اما متمایل به سمت تقاضا را نشان داد. بر اساس آمارهای ثبت‌شده، ۵۳۶ نماد در محدوده مثبت به کار خود پایان دادند و ۲۸۲ نماد با کاهش قیمت مواجه شدند؛ بنابراین تعداد نمادهای مثبت تقریباً دوبرابر نمادهای منفی بود؛ وضعیتی که با روند پایانی شاخص هم‌وزن نیز همخوانی دارد.

در بخش صفوف خریدوفروش نیز کفه ترازو به شکل محسوسی به نفع خریداران سنگین‌تر بود. در پایان معاملات، ۳۱۴ نماد با صف خرید مواجه بودند، در حالی که تعداد نمادهای دارای صف فروش به ۶۹ نماد رسید. ارزش سفارش‌های خرید نیز ۹ هزار و ۹۵۶ میلیارد تومان ثبت شد؛ رقمی که فاصله قابل توجهی با ارزش ۹۴۵ میلیارد تومانی سفارش‌های فروش داشت.

البته اختلاف میان ارزش سفارش‌های خریدوفروش الزاماً به معنای ورود قطعی نقدینگی به بازار نیست، زیرا بخشی از سفارش‌ها ممکن است در جریان معاملات پایانی حذف یا جابه‌جا شوند. باوجوداین، برتری محسوس سفارش‌های خرید نشان می‌دهد در پایان بازار، تقاضا توانسته است بر فشار عرضه غلبه کند.

خروج محدود پول حقیقی از سهام

یکی از نکات مهم معاملات روز چهارشنبه، خروج ۱۵۱ میلیارد تومان پول حقیقی از سهام، حق‌تقدم و صندوق‌های سهامی بود. این میزان خروج، در مقایسه باارزش کل معاملات بازار، رقم بزرگی محسوب نمی‌شود و نمی‌تواند به‌تنهایی نشانه تشدید فضای منفی یا بی‌اعتمادی گسترده معامله‌گران باشد.

در مقابل، ۹۷۲.۴ میلیارد تومان نقدینگی حقیقی از صندوق‌های درآمد ثابت خارج شد. خروج پول از این صندوق‌ها می‌تواند نشان دهد بخشی از سرمایه‌گذاران در حال جابه‌جایی منابع خود هستند. بااین‌حال، برای تشخیص مقصد این نقدینگی نمی‌توان صرفاً بر اساس آمار یک روز قضاوت کرد؛ زیرا بخشی از این منابع ممکن است به بازار سهام، بازار طلا، ارز یا سایر گزینه‌های سرمایه‌گذاری منتقل شده باشد.

در معاملات روز اخیر، سرانه خرید حقیقی‌ها ۹۳ میلیون تومان و سرانه فروش آنها ۸۴.۲ میلیون تومان بود. همچنین قدرت خرید حقیقی‌ها به ۱.۱ رسید. این ارقام بیانگر آن است که باوجود خروج محدود پول حقیقی از بازار سهام، در سطح معاملات خرد همچنان برتری اندکی با خریداران بوده است؛ بنابراین میان رفتار کلی پول حقیقی و قدرت خرید فعالان حاضر در بازار، تفاوتی قابل مشاهده وجود دارد. ارزش معاملات سهام، حق‌تقدم و صندوق‌های سهامی در روز مذکور به ۳۳ هزار و ۴۲۷ میلیارد تومان رسید. حجم معاملات نیز ۷۶.۶ میلیارد سهم ثبت شد. ارزش معاملات نسبت به روزهای گذشته کاهش یافته، اما این افت در شرایط فعلی چندان سنگین نیست که بتوان آن را به‌تنهایی نشانه‌ای نگران‌کننده تلقی کرد. سطح ۳۳ هزار میلیارد تومان همچنان می‌تواند برای بازار سهام رقم قابل قبولی محسوب شود؛ به‌ویژه اگر کاهش ارزش معاملات در روزهای آینده ادامه‌دار نباشد. بااین‌حال، برای شکل‌گیری یک حرکت صعودی قابل اتکا، بازار به رشد هم‌زمان قیمت‌ها، افزایش ارزش معاملات و ورود پول حقیقی نیاز دارد. در صورت کاهش مستمر ارزش معاملات، حتی رشد شاخص‌ها نیز ممکن است از پشتوانه کافی برخوردار نباشد و بیشتر تحت‌تأثیر معاملات محدود در برخی نمادها شکل بگیرد.

شاخص کل بورس طی روز معاملاتی اخیر در ابتدای معاملات با افتی قابل توجه مواجه شد، اما در ادامه توانست بخش زیادی از کاهش خود را جبران کند برتری صف‌های خرید و قدرت خرید حقیقی‌ها نیز نشان داد تقاضا در بخش بزرگی از بازار همچنان فعال است. بااین‌حال، خروج پول حقیقی از سهام و کاهش ارزش معاملات، دو متغیری هستند که باید در روزهای آینده بادقت بیشتری دنبال شوند. اگر ورود تقاضا تقویت شود و ارزش معاملات در سطوح فعلی باقی بماند یا افزایش یابد، بازگشت بازار می‌تواند مقدمه‌ای برای بهبود فضای معاملاتی باشد. در مقابل، تداوم خروج نقدینگی و افت ارزش معاملات ممکن است نشان دهد که مثبت‌شدن شاخص‌ها هنوز به معنای تغییر قطعی روند بازار نیست. البته مجدداً تأکید می‌شود روند اصلی بازار به شرایط سیاسی و اخبار مربوط به آن بستگی دارد و هر منفی سنگین می‌تواند بازار را به دام سقوط بکشاند.

فرمول پنهان در کشف قیمت عرضه‌های اولیه

هفت عرضه اولیه فرابورس از ابتدای سال تاکنون، صحنه ثبت ۵۲۲ خرید از سوی ۲۱۰ صندوق بود؛ ۵۱۶ خرید نیز در کشف قیمت اثر گذاشت. براساس گزارش صدای بورس، در مرحله نخست، ۴۶۶.۷ میلیون سهم به ارزشی نزدیک به ۸ هزار و ۶۲۸ میلیارد ریال تخصیص یافت، اما روایت سفارش‌ها یک نکته روشن دارد: در بیشتر عرضه‌ها، قیمت نهایی همان قیمتی نبود که اکثریت صندوق‌ها پذیرفته بودند.

قیمت «شیفته» چگونه کشف شد؟

در «شیفته»، اکثریت صندوق‌ها پایین‌تر ایستادند: ۴۰ صندوق زیر قیمت کشف خرید کردند و تنها ۲۰ صندوق بالاتر رفتند. میانه ۱۵ هزار ریالی نیز ۳.۳۵ درصد کمتر از نرخ نهایی بود. بااین‌حال، بازه قیمت از ۱۴ هزار و ۵۰۳ تا ۱۸ هزار و ۵۰۰ ریال کشیده شد؛ شکافی نامتقارن که به چند سفارش بسیار بالا اجازه داد اثر تعداد بیشتر سفارش‌های پایین را خنثی کند. با کنار گذاشتن ۱۰ درصد گران‌ترین خریدها، میانگین ۱.۸۵ درصد پایین‌تر از نرخ کشف می‌ایستد. ۲۷ صندوق سهامی در مجموع ۰.۹۸ درصد زیر کشف خرید کردند؛ در سوی دیگر، میانگین صندوق‌های بخشی و درآمد ثابت بالاتر از نرخ نهایی قرار گرفت. صندوق شاخصی نیز قیمت ۱۸ هزار و ۵۰۰ ریال را پیشنهاد داد، اما این طبقه فقط یک مشارکت‌کننده داشت. رد قیمت‌ها نشانه دیگری هم دارد: سفارش‌ها خوشه‌ای ثبت شدند. دو نرخ ۱۶ هزار و ۶۰۰ و ۱۵ هزار ریال، هر کدام انتخاب پنج صندوق بود. در مجموع، ۴۱ صندوق یا ۶۸.۳ درصد شرکت‌کنندگان، قیمتی را ثبت کردند که دست‌کم یک صندوق دیگر نیز همان را برگزیده بود.

بیشترین میزان اجماع صندوق‌ها در عرضه اولیه «کولان» رخ داد

«کولان»، صحنه نزدیک‌ترین رویارویی خریداران دو سوی قیمت کشف بود. از ۷۰ معامله، ۶۸ معامله در کشف قیمت اثر داشت و شمار خریداران بالاتر و پایین‌تر تقریباً به هم رسید: ۳۳ صندوق در برابر ۳۵ صندوق. میانه فقط ۰.۰۳ درصد زیر نرخ نهایی نشست و دامنه ۶.۳۰ درصدی، کمترین پراکندگی میان هفت عرضه را رقم زد. در میان گروه‌های چندعضوی، شاخصی‌ها با متوسط ۲۴ هزار و ۵۵۰ ریال در صدر قیمت‌ها ایستادند، هرچند فقط دو عضو داشتند. درآمد ثابت‌ها تقریباً روی نرخ کشف حرکت کردند و سهامی‌ها و بخشی‌ها اندکی پایین‌تر ماندند. دو صندوق نیز با قیمت ۲۳ هزار و ۷۵۱ ریال در کشف قیمت لحاظ نشدند. بزرگ‌ترین خوشه در نرخ ۲۴ هزار و ۱۰۰ ریال شکل گرفت؛ جایی که هفت صندوق به یک قیمت رسیدند. حذف ۱۰ درصد معاملات بالایی، میانگین را فقط ۰.۳۹ درصد پایین می‌آورد. از همین رو، قیمت کولان در مقایسه با دیگر عرضه‌ها وابستگی کمتری به چند سفارش انتهایی داشت.

بیشترین اختلاف قیمت‌ها در عرضه اولیه «رهیاب» رخ داد

«رهیاب» روایتی متفاوت داشت: تنها عرضه‌ای بود که هم شمار خریداران بالاتر از کشف بیشتر بود و هم میانه قیمت، ۱.۴۶ درصد بالاتر از نرخ نهایی قرار گرفت. هم‌زمان، فاصله کف ۶ هزار و ۶۰۱ ریالی تا سقف ۸ هزار و ۵۵۰ ریالی به ۲۶.۳۷ درصد رسید؛ بیشترین دامنه در میان هفت عرضه. صرف قیمت کشف نسبت به ارزش‌گذاری فقط ۵.۰۹ درصد بود؛ کمترین مقدار در میان هفت عرضه. این هم‌زمانی نشان می‌دهد فاصله کمتر با ارزش‌گذاری، الزاماً نشانه توافق بیشتر صندوق‌ها نیست. صندوق‌های مختلط با متوسط ۷ هزار و ۶۵۷ ریال بالاترین میانگین را ثبت کردند، اما این عدد از سفارش ۸ هزار و ۵۵۰ ریالی و نمونه شش‌عضوی اثر پذیرفته است. صندوق‌های بخشی در مجموع ۰.۶۳ درصد بالاتر از کشف خرید کردند و سهامی‌ها ۰.۴۴ درصد پایین‌تر ایستادند. خوشه هفت‌صندوقی قیمت ۷ هزار و ۵۰۰ ریال نیز بالاتر از نرخ نهایی شکل گرفت. با حذف ۱۰ درصد خریدهای بالایی، میانگین ۱.۴۰ درصد زیر قیمت کشف می‌نشیند.

قیمت «پاریز» چگونه کشف شد؟

در «پاریز» نیز کفه سفارش‌های پایین‌تر سنگین‌تر بود: ۵۱ صندوق زیر نرخ کشف خرید کردند و ۳۱ صندوق بالاتر از آن. میانه ۰.۷۶ درصد پایین‌تر از قیمت نهایی قرار گرفت و دامنه ۱۳.۸۰ درصدی نشان داد اختلاف نظر صندوق‌ها از کولان بیشتر، اما از شیفته و رهیاب کمتر بوده است. صندوق‌های درآمد ثابت با متوسط حدود ۲۸ هزار و ۳۸۷ ریال، ۰.۴۳ درصد بالاتر از کشف خرید کردند؛ درحالی که میانگین سهامی‌ها و بخشی‌ها به‌ترتیب ۰.۲۰ و ۰.۱۷ درصد پایین‌تر بود. صندوق اهرمی شتاب آگاه بالاترین متوسط گروهی را ثبت کرد، اما تنها نماینده این طبقه بود. بزرگ‌ترین خوشه قیمتی پاریز در ۲۷ هزار و ۵۰۰ ریال شکل گرفت؛ نرخی پایین‌تر از کشف که ۱۰ صندوق آن را انتخاب کردند.

صندوق‌ها در عرضه اولیه «زهلال» چگونه رفتار کردند؟

در «زهلال» از ۸۰ معامله ثبت‌شده، ۷۶ معامله در کشف قیمت اثر داشت. از میان معاملات موثر، ۴۷ صندوق پایین‌تر و ۲۹ صندوق بالاتر از نرخ نهایی خرید کردند و میانه نیز ۱.۴۲ درصد زیر قیمت کشف نشست. با وجود این اکثریت محتاط، قیمت نهایی ۳۸.۸۲ درصد بالاتر از ارزش‌گذاری تعیین شد. صندوق‌های بخشی با متوسط ۳۷ هزار و ۲۷۸ ریال، ۲.۰۸ درصد بالاتر از کشف خرید کردند و تهاجمی‌ترین گروه چندعضوی بودند. در سوی مقابل، درآمد ثابت‌ها ۱.۰۵ درصد و مختلط‌ها ۲.۴۴ درصد پایین‌تر از نرخ نهایی قرار گرفتند. بزرگ‌ترین خوشه کل بررسی نیز در زهلال شکل گرفت: ۱۳ صندوق از گروه‌های سهامی، بخشی، درآمد ثابت و نیکوکاری، قیمت ۳۵ هزار و ۵۰۰ ریال را ثبت کردند؛ نرخی پایین‌تر از کشف. با حذف ۱۰ درصد خریدهای بالایی، میانگین ۰.۸۱ درصد کاهش می‌یابد.

عرضه اولیه «ذرت»

در «ذرت» نیز اکثریت صندوق‌ها زیر نرخ نهایی ایستادند: ۵۰ صندوق پایین‌تر و ۳۰ صندوق بالاتر از کشف خرید کردند. میانه ۱.۱۳ درصد زیر نرخ نهایی بود، در حالی که قیمت کشف ۳۳.۷۰ درصد بالاتر از ارزش‌گذاری قرار گرفت. دامنه قیمت نیز به ۱۴.۶۷ درصد رسید. میانگین صندوق‌های سهامی فقط ۰.۱۵ درصد بالاتر و درآمد ثابت‌ها ۰.۱۱ درصد پایین‌تر از کشف بود؛ دو گروه پرتعداد، تقریباً در دو سوی نرخ نهایی ایستادند. صندوق‌های بخشی ۰.۹۶ درصد پایین‌تر خرید کردند. مختلط‌ها با متوسطی نزدیک به ۱۹ هزار ریال بالاترین میانگین را داشتند، اما شمارشان فقط دو صندوق بود. قیمت ۱۷ هزار ریال، با حضور ۱۱ صندوق، بزرگ‌ترین خوشه ذرت و یکی از بزرگ‌ترین خوشه‌های کل گزارش بود. این خوشه در کف دامنه قرار گرفت و نشان داد بخش مهمی از صندوق‌ها حاشیه ایمنی بیشتری می‌خواستند. با حذف ۱۰ درصد خریدهای بالایی، میانگین ۰.۸۳ درصد زیر کشف می‌نشیند.

قیمت «رانیز» چگونه کشف شد؟

«رانیز» با صرف ۳۹.۲۲ درصدی، بیشترین فاصله میان قیمت کشف و ارزش‌گذاری را ثبت کرد. بااین‌حال، دامنه قیمت ۱۰.۵۸ درصد بود و میانه فقط ۰.۲۰ درصد زیر نرخ نهایی نشست؛ یعنی فاصله زیاد از ارزش‌گذاری، با پراکندگی شدید سفارش‌ها همراه نشد. از ۸۰ صندوق حاضر در رانیز، ۴۷ صندوق پایین‌تر و ۳۳ صندوق بالاتر از نرخ کشف خرید کردند. درآمد ثابت‌ها با متوسط ۱۶ هزار و ۲۴۵ ریال، ۱.۱۴ درصد بالاتر از کشف ایستادند؛ اما سهامی‌ها ۰.۶۵ درصد و بخشی‌ها ۰.۱۸ درصد پایین‌تر قرار گرفتند. این فاصله نشان می‌دهد برچسب کم‌ریسک صندوق، الزاماً به سفارش محافظه‌کارانه‌تر منتهی نمی‌شود. در این عرضه، ۷۹ صندوق هر کدام ۲ میلیون و ۶۵۰ هزار سهم دریافت کردند و سهم صندوق در سهام اطلس فقط ۶۵۰ هزار سهم بود؛ بنابراین وزن حجمی معاملات یکسان نبود. حذف ۱۰ درصد خریدهای بالایی، میانگین را ۰.۶۲ درصد پایین می‌آورد. بزرگ‌ترین خوشه نیز در قیمت ۱۵ هزار و ۵۰۰ ریال و با حضور شش صندوق شکل گرفت.

از هفت عرضه چه الگویی به دست آمد؟

تصویر نهایی هفت عرضه روشن است: از ۵۱۶ خرید موثر، ۳۰۳ خرید معادل ۵۸.۷ درصد پایین‌تر و ۲۱۳ خرید معادل ۴۱.۳ درصد بالاتر از نرخ کشف انجام شد. در شش عرضه نیز میانه زیر قیمت نهایی قرار داشت. بااین‌حال، میانگین فاصله معاملات بالاتر از کشف مثبت ۳.۸۴ درصد و فاصله معاملات پایین‌تر منفی ۲.۷۴ درصد بود؛ در نتیجه، اقلیت بالایی با فاصله‌ای بیشتر، اثر تعداد بیشتر خریداران پایین را جبران کرد. رفتار سه گروه اصلی بازار نیز همین الگو را تکرار می‌کند. صندوق‌های سهامی، درآمد ثابت و بخشی در مجموع دفعات بیشتری زیر نرخ کشف خرید کرده‌اند. در سهامی‌ها ۱۳۰ خرید پایین‌تر در برابر ۸۸ خرید بالاتر و در درآمد ثابت ۸۷ خرید پایین‌تر در برابر ۵۵ خرید بالاتر ثبت شد. بخشی‌ها با ۵۲ خرید پایین‌تر و ۴۶ خرید بالاتر، نزدیک‌ترین گروه بزرگ به تعادل بودند. اما قدرت قیمت‌گذاری در سمت بالا بیشتر بود. متوسط فاصله خریدهای بالاتر در کل نمونه مثبت ۳.۸۴ درصد بود، در برابر منفی ۲.۷۴ درصد برای خریدهای پایین‌تر. همین عدم تقارن توضیح می‌دهد چگونه، با وجود شمار بیشتر صندوق‌های زیر نرخ کشف، میانگین موزون معاملات می‌توانست به قیمت نهایی برسد: اقلیت بالاتر، کوچک‌تر بود اما فاصله قیمتی بیشتری داشت. در میان گروه‌های پرتعداد، صندوق‌های بخشی بیشترین سهم خرید بالاتر را به خود اختصاص دادند؛ حدود ۴۶.۹ درصد معاملات این گروه بالاتر از کشف بود. این نسبت برای سهامی‌ها ۴۰.۴ درصد و برای درآمد ثابت‌ها ۳۸.۷ درصد ثبت شد. بنابراین از نظر فراوانی، درآمد ثابت‌ها محتاط‌ترین گروه بزرگ بودند؛ هرچند فاصله قیمت‌ها نشان می‌دهد نوع صندوق به‌تنهایی برای توضیح قدرت قیمت‌سازی کافی نیست.

اخبار

صندوق سرمایه‌گذاری نور در آستانه پذیره‌نویسی

آیین معرفی صندوق سرمایه‌گذاری پروژه برق خورشیدی «نور» با هدف تشریح ساختار صندوق، ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری و بررسی زمینه مشارکت صنایع و سرمایه‌گذاران عمومی در توسعه نیروگاه‌های خورشیدی برگزار شد.

این صندوق در آستانه پذیره‌نویسی عمومی قرار دارد و تلاش شده است با استفاده از ظرفیت بازار سرمایه، منابع خرد و سرمایه‌های صنعتی را به سمت توسعه پروژه‌های واقعی تولید برق سوق دهد. محسن طرزطلب، رییس سازمان ساتبا، با اشاره به رویکرد این طرح گفت: هدف صرفا تکمیل یک پروژه و در اختیار گرفتن مسوولیت بهره‌برداری از آن نیست بلکه تلاش شده پروژه با قیمت مناسب در اختیار مردم قرار گیرد، منابع خرد از طریق مشارکت عمومی جمع‌آوری شود و همین منابع زمینه توسعه پروژه‌های بعدی را فراهم کند و قرار نیست ساتبا در ادامه مسوولیت بهره‌برداری و مدیریت پروژه را بر عهده داشته باشد و هدف اصلی ایجاد مدلی پایدار برای استفاده از ظرفیت بازار سرمایه در توسعه برق سبز است. وی ناترازی برق و الزامات بازارهای بین‌المللی را از مهم‌ترین دلایل حرکت به سمت توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر عنوان کرد و افزود: صنایع انرژی‌بر از جمله فولاد، سیمان و پتروشیمی در سال‌های آینده بیش از گذشته به برق سبز نیاز خواهند داشت و عدم رعایت الزامات زیست‌محیطی در بازارهای بین‌المللی می‌تواند برای شرکت‌های صادرات‌محور محدودیت و هزینه ایجاد کند و بر این اساس توسعه برق خورشیدی صرفا مساله تامین برق نیست و می‌تواند به یکی از الزامات حفظ بازارهای صادراتی تبدیل شود. سیدعلی سجادی، مدیرعامل صندوق سرمایه‌گذاری پروژه برق خورشیدی نور، نیز با تشریح ساختار صندوق گفت: چهار انجمن فولاد، سیمان، پتروشیمی و پالایشی برای مشارکت در این طرح دعوت شده‌اند اما مشارکت در صندوق به صنعت یا اندازه خاصی محدود نیست و اشخاص حقیقی و حقوقی می‌توانند در پذیره‌نویسی عمومی آن حضور داشته باشند، صندوق پروژه این امکان را ایجاد می‌کند که صنایع بدون ورود مستقیم به فر